

Regeringens proposition

1980/81:70

om följdlagstiftning på skatteområdet med anledning av den nya sekretesslagen m. m.;

beslutad den 30 oktober 1980.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

ROLF WIRTÉN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag till vissa följdändringar på skatteområdet med anledning av den nya sekretesslagen.

Förslagen innebär i huvudsak att de nuvarande reglerna i skattelagstiftningen om sekretess och uppgiftsutbyte inom skatteförvaltningen och mellan skattemyndigheterna och andra myndigheter anpassas till den nya sekretesslagen. Det föreslås bl. a. att nuvarande detaljerade föreskrifter om vilka tjänstemän inom skatteförvaltningen som får ta del av deklarationer slopas och ersätts med bestämmelser om skyldighet att lämna ut uppgifter i sådana handlingar till andra skattemyndigheter om det behövs för kontrollverksamheten.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft samtidigt med den nya sekretesslagen, dvs. den 1 januari 1981.

1 Förslag till Lag om ändring i taxeringslagen (1956:623)

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1956:623)¹

dels att 50 § 4 mom.² skall upphöra att gälla,

dels att 46 § och 50 § 1–3 mom. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

46 §³

För taxering erforderlig, i denna lag icke särskilt omnämnd handling eller uppgift skall, då så begäres för taxeringskontroll, tillhandahållas av statligt eller kommunalt verk, allmän inrättning eller överförmyndare.

Vad nu sagts gäller ej handling, som avses i 1–4 §§ samt 31 och 33 §§ lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar och som ej må utlämnas till envar.

Är handling, som avses i första stycket, eljest sådan att den enligt vad därom är stadgat ej må utlämnas till envar, eller är uppgift, som där sägs, av beskaffenhet att omfattas av tystnadsplikt, må handlingen eller uppgiften tillhandahållas allenast efter framställning av skattechef. Finnes vid prövning av sådan framställning att handlingens eller uppgiftens tillhandahållande skulle, för det allmänna eller med hänsyn till enskilds befogade intressen, lända till synnerligt men, må framställningen lämnas utan bifall.

Efter ansökan av skattechef må regeringen förordna, att handling eller uppgift skall tillhandahållas honom utan hinder av vad som stadgas i andra och tredje styckena.

I denna lag inte särskilt angivna handlingar som behövs för taxering skall på begäran för taxeringskontroll tillhandahållas av myndigheter och allmänna inrättningar.

Uppgiftsskyldighet enligt första stycket föreligger dock inte i fråga om handlingar som innehåller uppgifter för vilka sekretess gäller till följd av 2 kap. 1 eller 2 § eller 3 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) eller en bestämmelse till vilken hänvisas i någon av de nämnda paragraferna.

Om en handling innehåller uppgifter för vilka sekretess gäller enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen, föreligger uppgiftsskyldighet enligt första stycket endast om framställningen görs av skattechefen. Om ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något allmänt eller enskilt intresse, föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av skattechefen beslutar att handlingen skall lämnas ut. Bestämmelserna i detta stycke tillämpas också på en sådan handling hos en allmän inrättning som innehåller uppgifter som där omfattas av tystnadsplikt.

¹ Lagen omtryckt 1971:399. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:773.

² Senaste lydelse 1978:354.

³ Senaste lydelse 1974:773.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

50 §

I m o m .⁴ Granskning av självdeklara- tioner får verkställas endast av tjänsteman, som utför sådan granskning enligt denna lag eller som annars utövar taxerings- eller skattekontroll,

ordförande i taxeringsnämnd, de ledamöter i taxeringsnämnd, som därtill utses av nämnden, samt domstol, som har att bedöma innehållet i självdeklaration.

Annan ledamot i taxeringsnämnd än som avses i första stycket får vid nämndens sammanträden taga del av deklaration i den omfattning som behövs för taxeringen.

Sakkunnig må granska självdeklaration, för vars behandling hans biträde påkallas.

Tjänsteman som avses i 13 § får taga del av deklaration i den omfattning, som behövs för arbetets utförande.

För innehållet i självdeklaration må icke inom taxeringsnämnd lämnas vidare redogörelse än som erfordras för taxeringen. Självdeklaration må icke intagas i taxeringsnämnds protokoll i vidare mån än som oundgängligen erfordras.

Självdeklaration skall tillhållas de myndigheter, vilka i och för sin verksamhet böra erhålla del därav.

Självdeklaration må, på sätt regeringen förordnar, för statistisk bearbetning utlämnas till den ämbetsmyndighet eller tjänsteman, åt vilken regeringen uppdrager utförandet av

I m o m . Uppgifter i självdeklara- tioner skall på begäran lämnas ut till de myndigheter som har att utöva taxerings- eller skattekontroll om det behövs för kontrollverksamheten. Detsamma gäller beträffande uppgifter i andra handlingar som enligt bestämmelserna i denna lag har avlämnats till ledning för taxering eller upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid taxeringskontroll.

Fråga om utlämnande av uppgifter som avses i första stycket till en myndighet för statistisk bearbetning skall prövas av regeringen, om ej annat följer av bestämmelser om

⁴ Senaste lydelse 1978:316.

Nuvarande lydelse

sådan bearbetning.

Den som har att utföra talan för besvärberättigad kommun i fråga om viss skattskyldigs taxering äger taga del av självdeklaration, som skolat ligga till grund för taxeringen.

Då besvär anförts, skall självdeklaration, som har avseende å taxeringen i fråga, biläggas besvärshandlingarna, där ej vid delgivning med menighet sådant anses vara för målets utredning obehövt. Handlingarna skola vid förekommande delgivningar inneslutas i förseglat konvolut, vilket skall förses med påskrift om innehållet och i obrutet skick tillställas den förklaringskyldige eller annan vederbörande.

I övrigt må självdeklaration, där ej annat följer av stadgande i allmän lag, icke vara för någon tillgänglig, utan att den, som avgivit deklarationen, lämnat skriftligt medgivande därtill.

2 mom.⁵ Självdeklarationer skola förvaras hos länsstyrelsen, där ej denna förordnar om förvaring hos lokal skattemyndighet. Sedan sex år förflutit efter taxeringsårets utgång, skola deklarationerna förstöras, där ej regeringen annorlunda föreskriver.

3 mom. Vad ovan i denna paragraf är sagt om självdeklaration gäller i tillämpliga delar även beträffande andra uppgifter, vilka avlämnats till ledning vid taxering, ävensom av myndighet vid taxeringskontroll upp-

Föreslagen lydelse

uppgiftsskyldighet i annan lag eller i förordning.

Uppgifter som avses i 43 § 1 mom. får utan hinder av bestämmelserna om sekretess lämnas till dem, från vilka utdelning eller ränta har erhållits och till av dem anlitade medhjälpare.

2 mom. Självdeklarationer och andra handlingar som avses i 1 mom. skall förvaras hos länsstyrelsen, om inte denna förordnar om förvaring hos lokal skattemyndighet. Sedan sex år har förflutit efter taxeringsårets utgång, skall handlingarna förstöras om inte regeringen föreskriver annat.

3 mom. Uppgifter som avses i 1 mom. får tillhandahållas myndighet i främmande stat med vilken Sverige har träffat överenskommelse om handräckning i skatteärenden.

⁵ Senaste lydelse 1974:773.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

rättade handlingar; dock må uppgifter enligt 43 § 1 mom. vara tillgängliga även för dem, från vilka utdelning eller ränta erhållits, samt av dem anlitade medhjälpare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

2 Förslag till**Lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)**

Häriigenom föreskrivs i fråga om fastighetstaxeringslagen (1979:1152)

dels att 18 kap. 17–21 och 29 §§ skall upphöra att gälla.

dels att 18 kap. 13 och 16 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

18 kap.

13 §

För taxering erforderlig, i denna lag inte särskilt nämnt handling eller uppgift skall, när det begärs för taxeringskontroll, tillhandahållas av statligt eller kommunalt verk, allmän inrättning eller överförmyndare.

Vad nu har sagts gäller ej handling, som avses i 1–4 §§ samt 31 och 33 §§ lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar och som ej får utlämnas till envar.

Är handling, som avses i första stycket, eljest sådan att den enligt vad därom är stadgat ej får utlämnas till envar, eller är uppgift, som där sägs, av beskaffenhet att omfattas av tystnadsplikt, får handlingen eller uppgiften tillhandahållas allenast efter framställning av skattechef.

Finnes vid prövning av sådan framställning att handlingens eller uppgiftens tillhandahållande skulle, för det allmänna eller med hänsyn till enskilds befogade intressen, lända till synnerligt men, får framställningen lämnas utan bifall.

Efter ansökan av skattechef får regeringen förordna, att handling eller uppgift skall tillhandahållas honom utan hinder av vad som stadgas i andra och tredje styckena.

Bestämmelserna i 46 § taxeringslagen (1956:623) gäller i tillämpliga delar i fråga om taxeringskontroll enligt denna lag.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

Granskning av fastighetsdeklara-
tioner och uppgifter, som lämnats till
ledning vid fastighetstaxering, får
verkställas endast av

tjänsteman, som utför granskning
enligt denna lag eller som annars
utövar taxerings- eller skattekon-
troll,

ordförande, ledamöter och supple-
anter i fastighetstaxeringsnämnd,

konsulent för fastighetstaxering,
tjänsteman som av statens lant-
mäteriverk beordrats biträda arbets-
grupp enligt 19 kap. 2 § samt

domstol, som skall bedöma inne-
hållet i fastighetsdeklaration.

Tjänsteman, som avses i 17 kap.
15 § tredje stycket, får ta del av
fastighetsdeklaration i den omfatt-
ning som behövs för arbetets utföran-
de.

Sakkunnig får granska fastighets-
deklaration, för vars behandling
hans biträde påkallas.

Bestämmelserna i 50 § 1 mom. tax-
eringslagen (1956:623) gäller i till-
ämpliga delar i fråga om uppgifter i
fastighetsdeklarationer och andra
handlingar, som enligt bestämmel-
serna i denna lag har avlämnats till
ledning för fastighetstaxering eller
upprättats eller för granskning om-
händertagits av en myndighet vid
taxeringskontroll.

Bestämmelserna i 50 § 2 mom. tax-
eringslagen tillämpas på handlingar
som avses i första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

3 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 73 § uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

73 §²

Tjänsteman hos lokal skattemyndighet, länsstyrelse eller riksskatteverket, ledamöter i verkets styrelse eller nämnder, av verket anlitad sakkunnig samt, med iakttagande av bestämmelserna i 50 § 1 mom. första, andra, tredje och fjärde styckena taxeringslagen (1956:623), taxeringsnämnd och länsrätt äga taga del av preliminär självdeklaration eller annan uppgift eller handling, som har avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelser i denna lag. Självdeklaration, uppgift eller handling som har sagts nyss skall också tillhandahållas andra myndigheter än de förut nämnda, om dessa i och för sin verksamhet börja erhålla del därav.

Den, som äger taga del av självdeklaration, uppgift eller handling, som sägs i första stycket får, i den mån så erfordras för fullgörande av vad vederbörande jämlikt denna lag åligger, också taga del av självdeklaration eller annan uppgift eller handling som har avlämnats till ledning vid årlig taxering.

Självdeklaration, uppgift eller handling som sägs i första stycket skall förvaras under samma tid som motsvarande självdeklaration vid årlig taxering.

Vad i 50 § 1 mom. femte, sjunde,

Bestämmelserna i 50 § 1 och 3 mom. taxeringslagen (1956:623) gäller i tillämpliga delar i fråga om uppgifter i preliminära självdeklarationer och andra handlingar, som har avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelserna i denna lag eller uppräntats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid skattekontroll.

Handlingar som avses i första stycket skall förvaras under samma tid som motsvarande självdeklarationer vid årlig taxering.

¹ Lagen omtryckt 1972:75. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Senaste lydelse 1979:174.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

nionde och tionde styckena samt 3 och 4 mom. taxeringslagen stadgas beträffande självdeklaration, uppgift eller handling som har avlämnats till ledning vid taxering, skall i tillämpliga delar gälla även i fråga om självdeklaration, uppgift eller handling som avses i första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

4 Förslag till Lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt

Härigenom föreskrivs att 25 § lagen (1958:295)¹ om sjömansskatt skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 §²

Ledamöter av sjömansskattenämnden, tjänsteman hos riksskatteverket, sakkunnig, som biträder nämnden eller verket, samt taxeringsnämnd och länsrätt äga taga del av ansökan om jämkning av sjömansskatt eller annan handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt denna lag.

Handling, som nyss sagts, skall jämväl tillhandahållas annan tjänsteman än förut nämnts, därest denne i och för sin befattning bör erhålla del därav.

Den som äger taga del av ansökan eller annan handling, varom i första stycket sägs, må, i den mån så erfordras för fullgörande av vad vederbörande jämlikt denna lag åligger, jämväl taga del av självdeklaration eller annan handling, som avlämnats till ledning vid årlig taxering, eller som avlämnats till ledning för uppbörd av skatt enligt uppbördslagen.

Vad i 50 § 1 mom. femte, sjunde, nionde och tionde styckena samt 3 mom. taxeringslagen stadgas beträffande självdeklaration, uppgift eller handling som avlämnats till ledning vid taxering skall i tillämpliga delar gälla även i fråga om ansökan om jämkning av sjömansskatt eller annan handling, som avlämnats eller

Bestämmelserna i 50 § 1 och 3 mom. taxeringslagen (1956:623) gäller i tillämpliga delar i fråga om uppgifter i ansökningar om jämkning av sjömansskatt och andra handlingar som har avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelserna i denna lag eller upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet

¹ Lagen omtryckt 1970:933. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:777.

² Senaste lydelse 1979:176.

Nuvarande lydelse

tillhandahållits enligt denna lag.

Utan hinder av *första-tredje styckena* får uppgift lämnas om sjömans beskattningsbara inkomst enligt denna lag, om den på inkomsten erlagda sjömansskatten samt om den tid inkomsten avser.

Föreslagen lydelse

vid skattekontroll.

Uppgift om *en* sjömans beskattningsbara inkomst enligt denna lag, om den på inkomsten erlagda sjömansskatten samt om den tid inkomsten avser får lämnas *ut till enskilda* utan hinder av *bestämmelserna om sekretess.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1979:304) om ändring i lagen (1968:430) om mervärdesskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1968:430)¹ om mervärdesskatt i den lydelse lagen erhållit genom lagen (1979:304) om ändring i nyssnämnda lag

dels att 4, 5 a och 25 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

dels att rubriken närmast före 65 § skall lyda "Vite".

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Skattskyldighet inträder när vara levereras, tjänst tillhandahålls eller uttag sker. Erhålls dessförinnan vederlag helt eller delvis för beställd vara eller tjänst inträder skattskyldighet för vederlaget när det inflyter kontant eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo. Vid upplåtelse av avverkningsrätt till skog inträder skattskyldighet, i de fall som avses i punkt 1 *fjortonde* stycket av anvisningarna till 41 § kommunal-skattelagen (1928:370), när betalning tas emot.

Skattskyldighet inträder när vara levereras, tjänst tillhandahålls eller uttag sker. Erhålls dessförinnan vederlag helt eller delvis för beställd vara eller tjänst inträder skattskyldighet för vederlaget när det inflyter kontant eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo. Vid upplåtelse av avverkningsrätt till skog inträder skattskyldighet, i de fall som avses i punkt 1 *sjätte* stycket av anvisningarna till 41 § kommunal-skattelagen (1928:370), när betalning tas emot.

(Se vidare anvisningarna.)

5 a §

Redovisningsskyldighet inträder när affärshändelse, genom vilken skattskyldighet har inträtt, enligt god redovisningssed bokförs eller borde ha bokförts, om ej annat följer av andra-fjärde styckena eller av 5 b §. Är den skattskyldige *ej* bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976:125) eller *ej* skyldig att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1951:793) inträder dock redovisningsskyldighet när skattskyldighet inträder enligt 4 §.

Redovisningsskyldighet inträder när affärshändelse, genom vilken skattskyldighet har inträtt, enligt god redovisningssed bokförs eller borde ha bokförts, om ej annat följer av andra-fjärde styckena eller av 5 b §. Är den skattskyldige *varken* bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976:125) eller skyldig att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1979:141) inträder dock redovisningsskyldighet när skattskyldighet inträder enligt 4 §.

¹ Lagen omtryckt 1979:304.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Vid kreditförsäljning med förbehåll om återtaganderätt får redovisningsskyldigheten anstå till dess betalning inflyter från köparen. Om fordringen diskonteras eller överläts utan samband med överlåtelse av verksamheten eller del därav inträder dock redovisningsskyldighet vid diskonteringen eller överlåtelsen. I fråga om annat tillhandahållande mot kredit kan länsstyrelsen, när principerna för den skattskyldiges bokföring föranleder det, medge att redovisningsskyldigheten inträder först vid beskattningsårets utgång, dock senast när betalning inflyter eller fordringen diskonteras eller överläts.

Länsstyrelsen får, när särskilda skäl föreligger, medge att vad som sägs i andra stycket om redovisningsskyldighetens inträde vid kreditförsäljning med förbehåll om återtaganderätt skall tillämpas tills vidare av viss skattskyldig även i annat fall.

Försätts skattskyldig i konkurs inträder redovisningsskyldighet för konkursgäldenären för alla affärshändelser för vilka skattskyldighet men ej redovisningsskyldighet har inträtt före konkursutbrottet. Den som övertar skattskyldigs verksamhet eller del därav är redovisningsskyldig för affärshändelse som inträffar efter övertagandet, i den mån redovisningsskyldighet ej har inträtt för den tidigare ägaren.

(Se vidare anvisningarna.)

25 §

Den som granskar deklaration eller annan handling som avser mervärdeskatt får taga del även av självdeklaration eller annan handling som upprättats till ledning för inkomsttaxeringen.

Bestämmelserna i 50 § taxeringslagen (1956:623) äger motsvarande tillämpning i fråga om rätt att taga del av deklaration eller annan handling som avser mervärdeskatt. Deklarationen skall förvaras hos länsstyrelsen under sju år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända, då deklarationerna, om icke regeringen föreskriver annat, skall förstöras. Vad nu sagts gäller även beträffande andra uppgifter som avlämnats till ledning för fastställelse av skatt samt av myndig-

Bestämmelserna i 50 § 1 och 3 mom. taxeringslagen (1956:623) gäller i tillämpliga delar i fråga om uppgifter i deklarationer för mervärdeskatt och andra handlingar som har avlämnats till ledning för fastställelse av sådan skatt eller upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid skattekontroll.

Nuvarande lydelse

het vid skattekontroll upprättade
handlingar.

Föreslagen lydelse

*Handlingar som avses i första
stycket skall förvaras hos länsstyrel-
sen. Handlingarna skall förstöras sju
år efter utgången av det kalenderår
under vilket beskattningsåret gått till
ända, om inte regeringen föreskriver
annat.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom föreskrivs att 48 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

48 §²

Avlämnade deklarationer *skola* med undantag för den tid, varunder de jämlikt bestämmelsen i 64 § 2 mom. äro överlämnade för granskning, hos beskattningsmyndigheten förvaras under tolv år från utgången av det år, varunder de ingivits. Där beskattningsmyndighet eller den enligt 64 § 1 mom. förordnade granskningsmyndigheten av särskild anledning så finner påkallat, skall deklaration förvaras under femtio år från utgången av det år, varunder den ingivits. Efter utgången av nu angivna tider *skola* deklarationerna förstöras.

Avlämnade deklarationer *skall* förvaras hos beskattningsmyndigheten under tolv år från utgången av det år, under vilket de har ingivits. Om beskattningsmyndigheten eller den enligt 64 § 1 mom. förordnade granskningsmyndigheten av särskild anledning finner *det* påkallat, skall *en* deklaration förvaras under femtio år från utgången av det år, under vilket den *har* ingivits. Efter utgången av nu angivna tider *skall* deklarationerna förstöras.

Deklaration *er* må icke före utgången av tid, som angives i 17 § lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, utan samtycke i varje särskilt fall av den som avgivit deklarationen utlämnas till annan än de ämbets- eller tjänstemän, som i och för sin befattningsbära erhålla del av deklarationerna, eller, på sätt regeringen förordnar, skola äga tillgång till desamma för verkställande av statistisk bearbetning.

Deklaration, som tillhandahålles polis- eller åklagarmyndighet eller som åberopas vid allmän domstol, må icke utan samtycke av den, som avgivit deklarationen, offentligens fö-

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:857.

² Senaste lydelse 1974:857.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

redragas eller i protokoll, utslag eller annan expedition intagas eller omnämnas i vidare mån än som oundgängligen erfordras. Vad nu sagts skall dock icke gälla sådana uppgifter om den skattskyldiges namn och hemvist samt skattens belopp, som antecknas i beslutsförteckning enligt 62 § andra stycket.

Vad ovan är sagt om deklaration gäller i tillämpliga delar jämväl annan uppgift till ledning för skattens beräkning, dock ej bouppteckning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

7 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1953:397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m.

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (1953:397)¹ om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §²

Granskning av deklarationer, som enligt denna lag avgivits, må ej verkställas av annan än kontrollstyrelsen eller kontrolltjänsteman. Deklarationerna skola tillhandahållas dem, som i och för sin befattning böra därav erhålla del. I övrigt må deklaration icke vara för någon tillgänglig utan att den, som avgivit deklarationen, medgivit dess offentliggörande; dock må deklarationer, på sätt regeringen förordnar, för statistisk bearbetning utlämnas till ämbetsmyndighet eller tjänsteman, åt vilken regeringen uppträder utförandet av sådan bearbetning.

Bestämmelserna i 50 § 1 och 3 mom. taxeringslagen (1956:623) gäller i tillämpliga delar i fråga om uppgifter i deklarationer och andra handlingar, som enligt bestämmelserna i denna lag har avlämnats till ledning för bestämmande av avgift eller uppräknats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid avgiftskontroll.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:861.

² Senaste lydelse 1974:861.

BUDGETDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1980-10-30

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Friggebo, Mogård, Dahlgren, Åsling, Söder, Burenstam Linder, Johansson, Wirtén, Holm, Boo, Winberg, Adelsohn, Danell, Petri, Eliasson

Föredragande: statsrådet Wirtén

Proposition om följdlagstiftning på skatteområdet med anledning av den nya sekretesslagen m. m.

1 Inledning

Den nya sekretesslagen (1980:100) träder i kraft den 1 januari 1981. Den ersätter då dels nuvarande bestämmelser om hemliga handlingar i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar (1937 års sekretesslag), dels i princip alla nu gällande tystnadspliktsföreskrifter för offentliga funktionärer. Den nya lagstiftningen innebär alltså en enhetlig reglering av handlingssekretess och tystnadsplikt i det allmännas verksamhet.

Även i ett annat avseende innebär den nya lagen en principiell nyhet. Den gäller sålunda inte bara i förhållandet mellan myndigheterna och allmänheten utan också i förhållandet mellan myndigheterna inbördes. 1937 års sekretesslag gäller däremot på ett undantag när inte uppgiftslämnande mellan myndigheterna. Men det betyder inte att man enligt nuvarande ordning alltid är oförhindrad att lämna ut en sekretesskyddad handling till en myndighet. I den mån särskilda bestämmelser saknas för det uppgiftsutlämnande som är i fråga gäller som en allmän princip att ett utlämnande får ske endast i den mån intresset av ett sådant väger över det intresse som sekretessen avser att skydda. På vissa områden finns det emellertid särskilda bestämmelser om sekretess och uppgiftsutbyte mellan myndigheter. Det gäller bl. a. skatteområdet.

Den nya sekretesslagen förutsätter att vissa ändringar görs i skattelagstiftningen i fråga om tystnadspliktsföreskrifterna och i fråga om de särskilda bestämmelserna om sekretess och uppgiftsutbyte mellan myndigheter.

I fråga om tystnadspliktsföreskrifterna har de ändringar som behövs på skatteområdet i huvudsak redan genomförts (prop. 1979/80:80, KU 1979/

80:45, rskr 1979/80:269, SFS 1980:158–257). Vissa ändringar återstår dock och jag tar upp dem i detta sammanhang. Jag lägger också fram förslag i syfte att anpassa bestämmelserna om uppgiftsutbyte till den nya sekretesslagen.

Ändringarna i fråga om tystnadspliktsföreskrifterna och vissa föreskrifter som gäller utlämnande till enskilda faller i och för sig inom det område där lagrådet i regel bör granska lagförslag. Det gäller emellertid här följdändringar av rent teknisk art. Lagrådets hörande torde därför sakna betydelse på grund av lagstiftningsfrågornas beskaffenhet. Övriga lagförslag omfattas inte av regeringsformens bestämmelser om lagrådsgranskning.

De nya bestämmelserna bör träda i kraft den 1 januari 1981.

2 Uppgiftsutbytet mellan skattemyndigheter och andra myndigheter

Nuvarande ordning

Enligt 1937 års sekretesslag (17 §) gäller i princip absolut sekretess gentemot enskilda för handlingar och andra uppgifter som har avlämnats till ledning för taxering eller annars för beräkning av skatt. Detsamma gäller för handlingar som har upprättats eller omhändertagits av myndigheter vid taxeringskontroll eller annars vid skattekontroll.

Bestämmelser om sekretess och uppgiftsutbyte mellan myndigheter finns i de flesta av de författningar som reglerar beskattningsförfarandet. Av intresse i detta sammanhang är bestämmelserna i 46 och 50 §§ taxeringslagen (1956:623), TL, 18 kap. 13–21 §§ fastighetstaxeringslagen (1979:1152), FTL, 73 § uppbördslagen (1953:272), UBL, 25 § lagen (1958:295) om sjömansskatt, SjöL, 25 och 27 §§ lagen (1968:430) om mervärdesskatt, ML, 11 § lagen (1953:397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m., 48 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, AGL, 10 § lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, LBP, och 50 § lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, m. m., AvgL.

De nu angivna lagrummen innehåller föreskrifter dels om vilka myndigheter och tjänstemän som får ta del av deklarationer och andra sekretessbelagda handlingar inom de olika skatte- och avgiftsområdena, dels om skattemyndigheternas rätt att för skattekontroll ta del av sekretessbelagda handlingar hos myndigheter utanför skatte- och avgiftsområdena.

För att få en grund för de fortsatta övervägandena finns det anledning att här först behandla föreskrifterna i 46 och 50 §§ TL. Dessa föreskrifter har stått som förebild för övriga föreskrifter och de är de mest detaljerade.

I 46 § TL finns bestämmelser om skyldighet för myndigheter m. fl. att för taxeringskontroll tillhandahålla handlingar och uppgifter. Som huvudregel

anges att i TL inte särskilt angivna handlingar och uppgifter som behövs för taxering skall på begäran för taxeringskontroll tillhandahållas av statligt eller kommunalt verk, allmän inrättning och överförmyndare. Undantag och begränsningar föreskrivs beträffande sekretessbelagda handlingar.

Handlingar som är sekretessbelagda enligt 1–4 §§ samt 31 och 33 §§ i 1937 års sekretesslag undantas i princip från huvudregeln. Det gäller bl. a. vissa regerings- och riksdagsprotokoll, handlingar som rör förhållandet till främmande makt eller försvarsangelägenheter, handlingar i vissa riksbanks-ärenden samt handlingar som avser statens upplåningsverksamhet.

I fråga om övriga sekretessbelagda handlingar föreskrivs att de får tillhandahållas endast efter framställning av skattechefen. Framställningen får lämnas utan bifall om tillhandahållandet skulle för det allmänna eller med hänsyn till enskilds befogade intressen medföra synnerligt men. Slutligen tilläggs regeringen befogenhet att förordna att sekretessbelagda handlingar skall tillhandahållas utan hinder av bestämmelserna i paragrafen.

I 50 § TL finns bl. a. bestämmelser om vilka funktionärer och myndigheter som har rätt att ta del av självdeklarationer och annat taxeringsmaterial.

Paragrafen inleds med en uppräkningslista av de tjänstemän och funktionärer inom skatteförvaltningen som skall ha sådan rätt. Vidare föreskrivs att domstol som har att bedöma innehållet i självdeklarationer m. m. samt den som utför talan för besvärberättigad kommun får ta del av handlingarna i fråga. Det anges också att självdeklarationer skall tillhandahållas de myndigheter som i och för sin verksamhet bör erhålla del därav. I fråga om utlämnande för statistiska bearbetningar finns en särreglering, som innebär att regeringen tilläggs rätten att besluta i frågan.

Paragrafen innehåller också föreskrifter som begränsar rätten att redovisa hemliga uppgifter vid taxeringsnämndens sammanträde eller i nämndens protokoll samt föreskrifter om hanteringen av hemligt taxeringsmaterial i samband med besvär och delgivning.

Den nya sekretesslagen

I den nya sekretesslagen behålls den i princip absoluta sekretessen i skatteärenden (9 kap. 1–3 §§). För uppgift i mål hos domstol gäller dock sekretessen i princip endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Myndighets beslut är liksom f. n. undantagna från sekretessen. Vidare får utan hinder av sekretessen uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lag om förfarandet vid beskattning.

Den nya sekretesslagen gäller som tidigare har nämnts i princip också i förhållandet mellan myndigheter och även mellan självständiga verksamhetsgrenar inom samma myndighet. Vissa begränsningar görs dock i sekretessen till förmån för uppgiftsutbytet mellan myndigheter. Det är främst tre paragrafer som är av intresse i sammanhanget, nämligen 1 kap. 5 §

samt 14 kap. 1 och 3 §§.

Enligt 1 kap. 5 § hindrar inte sekretessen att en uppgift lämnas ut, om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten skall kunna fullgöra sin verksamhet.

Av 14 kap. 1 § framgår att sekretessen inte utgör något hinder mot att uppgifter lämnas till annan myndighet, om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning.

I 14 kap. 3 § finns en s. k. generalklausul, som innebär att sekretessbelagda uppgifter får lämnas till myndigheter om det är uppenbart att intresset av att uppgifterna lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen skall skydda.

Överväganden

Den nya sekretesslagen förutsätter som jag nyss har nämnt vissa ändringar i skattelagstiftningen av reglerna om sekretess och uppgiftsutbyte mellan myndigheter. Det gäller bl. a. i fråga om hänvisningarna till 1937 års sekretesslag i 46 § TL. Även vissa föreskrifter i 50 § TL och motsvarande lagrum behöver ändras. Bestämmelserna är också i behov av en allmän språklig och lagteknisk modernisering.

Det finns emellertid anledning att överväga mer genomgripande ändringar främst i 50 § TL.

Den första frågan som inställer sig är om det finns anledning att behålla föreskrifterna om i vilken mån tjänstemän och andra funktionärer inom taxeringsorganisationen har rätt att granska självdeklarationer och annat taxeringsmaterial. Föreskrifter i ämnet har funnits i TL och dess föregångare alltsedan den allmänna deklaraionsplikten infördes och de har byggt ut allteftersom taxeringsmyndigheternas organisation och befogenheter har utvecklats. Motsvarande regler har också efter hand förts in på andra delar av skatteområdet. Däremot finns det i huvudsak inte några motsvarande lagföreskrifter på andra rättsområden där det förekommer sekretessbelagda handlingar. Den nya sekretesslagen innehåller inte heller några regler om de enskilda tjänstemännens rätt att ta del av sekretesskyddade uppgifter utan föreskrifterna där gäller sekretessen mellan olika myndigheter och verksamhetsgrenar.

De nu berörda reglerna på skatteområdet står alltså inte i samklang med vad som föreskrivs enligt sekretesslagen eller vad som gäller på övriga rättsområden. Den nuvarande regleringen av vilka funktionärer inom taxeringsorganisationen som får ta del av deklarationer m. m. täcker inte heller alla dem som i praktiken måste ha tillgång till materialet för att kunna utföra sina arbetsuppgifter. Härtill kommer att principen att ange de behöriga funktionärerna inte har fullföljts på hela skatteområdet och att den inte heller upprätthålls när handlingarna lämnas ut till en myndighet utanför skatteområdet.

Mot denna bakgrund är det enligt min mening inte längre lämpligt att behålla de ifrågavarande föreskrifterna i skattelagstiftningen. Detta innebär givetvis inte att det för framtiden skall vara möjligt för taxeringsfunktionärerna att utan någon begränsning ta del av hemliga handlingar inom myndigheten eller verksamhetsgrenen. Principen skall alltså vara att endast den som behöver handlingen för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter får ta del av densamma. Liksom på andra rättsområden får det ytterst ankomma på myndigheterna att genom interna föreskrifter ange vad som skall gälla i fråga om tjänstemännens rätt att ta del av handlingar med sekretesskyddade uppgifter.

Jag har i det föregående kommit fram till att man bör slopa regleringen av vilka tjänstemän som har rätt att ta del av deklarationer m. m. Med hänsyn till att det i viss mån rör sig om tjänstemän vid skilda myndigheter uppkommer då frågan om dessa föreskrifter bör ersättas av regler om utlämnande till myndigheter eller om man i stället skall låta fråga vara oreglerad och därigenom göra generalklausulen tillämplig.

Man måste då beakta att de nuvarande bestämmelserna ger stöd för att ett i princip fritt uppgiftsbyte skall få äga rum mellan skattemyndigheterna. Bl. a. anges i 50 § TL att taxeringshandlingar får granskas inte bara av tjänstemän som har att utföra sådan granskning enligt TL utan också av tjänstemän som annars utövar skattekontroll. Jag har i tidigare sammanhang (prop. 1980/81:20 s. 95) framhållit att det är angeläget bl. a. från kontrollsynpunkt att man inom skatteförvaltningen tar till vara möjligheterna att utbyta information och att det avgörande för om en uppgift skall få lämnas från en skattemyndighet till en annan bör vara att uppgiften behövs för den mottagande myndighetens verksamhet. Enligt min mening skapar man störst klarhet i regelsystemet om de angivna principerna liksom f. n. kommer till uttryck genom regler om uppgiftsskyldighet i skattelagstiftningen. Reglerna bör innebära att uppgifter i deklarationer och andra handlingar för beskattningsverksamheten skall tillhandahållas de myndigheter som har att utöva taxerings- eller skattekontroll, om det behövs för kontrollverksamheten.

Det anförda leder fram till frågan om vilka regler som bör gälla beträffande utlämnande av uppgifter i deklarationer m. m. till myndigheter utanför skatteområdet. I bl. a. 50 § TL finns f. n. en allmän bestämmelse av innebörd att sådana handlingar skall tillhandahållas de myndigheter som i och för sin verksamhet bör erhålla del därav. Bestämmelsen får anses innebära en uppgiftsskyldighet i den mening som avses i 14 kap. 1 § nya sekretesslagen, men den ger inte någon närmare ledning för hur utlämnandefrågorna skall bedömas. Av uttalanden i förarbetena (prop. 1956:150 s. 348) framgår emellertid att en avvägning skall göras mellan det sekretesskyddade intresset och angelägenheten av ett utlämnande. Vidare sägs att en "tämligen restriktiv hållning från taxeringsmyndigheternas sida torde vara motiverad". Avsikten är alltså att en intresseavvägning skall ske enligt i huvudsak samma

principer som har kommit till uttryck i generalklausulen i 14 kap. 3 § nya sekretesslagen. Enligt min mening är det inte lämpligt att låta föreskriften i 50 § TL stå kvar vid sidan om generalklausulen.

Det finns då anledning att fråga sig om det finns behov av att för vissa fall införa regler som ger skattemyndigheterna större möjligheter att lämna ut sekretesskyddade uppgifter än vad som följer av generalklausulen i den nya sekretesslagen. Av särskilt intresse är därvid möjligheterna att lämna ut uppgifter för kontroll av olika bidrag och avgifter samt för indrivningsverksamheten eller annars för bekämpandet av den ekonomiska brottsligheten.

Jag vill då till en början erinra om den reglering som har skett i skatteregisterlagen (1980:343) och skatteregisterförordningen (1980:556, omtryckt 1980:666) i fråga om utlämnande på ADB-medium av uppgifter som finns intagna i det nya ADB-systemet för beskattningen (prop. 1979/80:146, SkU 56, rskr 353). I skatteregisterförordningen har sålunda tagits in bestämmelser om skyldighet att på begäran lämna ut uppgifter på ADB-medium till vissa myndigheter, bl. a. till kommunala förmedlingsorgan för bostadsbidrag och till riksförsäkringsverket för kontroll av bostadsbidrag resp. sjukpenninggrundande inkomst.

Även på vissa andra områden finns det bestämmelser som innebär en skyldighet för skattemyndigheterna att lämna ut deklARATIONER o. d. till andra verksamhetsområden. Som exempel kan nämnas 10 § LBP, där det föreskrivs att en tjänsteman som handlägger ärenden om beräkning av pensionsgrundande inkomst får ta del av självdeklARATIONER m. m. i den mån det behövs för att han skall kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. Motsvarande bestämmelser finns också i fråga om kontrollen av arbetsgivaravgifter (50 § AvgL).

När det sedan gäller utlämnande av uppgifter för indrivningsverksamheten finns det f. n. i huvudsak inte några bestämmelser om uppgiftsskyldighet. Kronofogdemyndigheterna får emellertid i dagsläget från skattemyndigheterna en mängd uppgifter som behövs för indrivningsverksamheten, t. ex. uppgifter ur deklARATIONER om inkomster och förmögenhet. Det är alltså här fråga om ett utlämnande efter en intresseavvägning.

Beträffande möjligheterna att för framtiden fortsätta och utveckla detta informationsutbyte är att beakta att generalklausulen i princip är avsedd att innehålla en kodifiering av den praxis som har utbildats i fråga om utlämnande av hemliga handlingar mellan myndigheter efter en intresseavvägning (se prop. 1979/80:2 s. 77, 91 och 326). Det är alltså inte meningen att myndigheternas möjligheter att efter en sådan avvägning lämna ut sekretesskyddade uppgifter till andra myndigheter skall inskränkas i förhållande till vad som tidigare har gällt. I fråga om tillämpningen av generalklausulen bör det också framhållas att den särskilt ger utrymme för informationsutbyte när det är fråga om myndigheter med närbesläktade funktioner, som båda har rättslig befogenhet att direkt fordra in de utväxlade uppgifterna (prop.

1979/80:2 s. 326 f.).

Indrivningen av skatter och avgifter hör mycket nära ihop med den direkta beskattningsverksamheten. Den utgör den sista länken i den kedja av verksamheter som behövs för att realisera det allmännas skatteanspråk. Det är därför rimligt att man i de olika leden kan utnyttja den information som har inhämtats i de andra leden. Mot denna bakgrund har min företrädare i prop. 1979/80:146 med förslag till skatteregisterlag bl. a. uttalat att det är naturligt att kronofogdemyndigheterna i framtiden kan få tillgång även till uppgifterna i skatteregistren i den mån de behövs för indrivningsverksamheten. Jag delar denna uppfattning. Detta gäller givetvis också i fråga om utlämnande av uppgifter direkt från taxeringsmaterialet. Enligt min mening bör ett sådant informationsutbyte t. v. kunna ske inom ramen för general-klausulen.

Det bör i detta sammanhang vidare påpekas att regeringen har uppdragit åt brottsförebyggande rådet (BRÅ) att dels se över bestämmelserna om informationsutbyte och anmälningsskyldighet mellan myndigheterna och föreslå erforderliga lagstiftningsåtgärder, dels utarbeta förslag till bestämmelser som kompletterar den nya sekretesslagen i fråga om sekretessen mellan de myndigheter som i första hand har att bekämpa ekonomisk brottslighet. BRÅ har tillsatt en arbetsgrupp för översynen och en första rapport väntas inom kort.

Mot denna bakgrund finns det enligt min mening inte anledning att nu införa några nya uppgiftsskyldigheter i fråga om utlämnandet från skattemyndigheterna till andra myndigheter. En sådan reglering bör övervägas först sedan resultatet av arbetsgruppens översyn föreligger och erfarenheter har kunnat vinnas av tillämpningen av den nya sekretesslagen. Jag förordar alltså att man t. v. behåller de bestämmelser i den nuvarande lagstiftningen som innebär en skyldighet för skattemyndigheterna att lämna ut handlingar för vissa andra ändamål än beskattningsverksamheten och låter generalklausulen bli tillämplig i fråga om övrigt uppgiftsutlämnande.

Av nyss anförda skäl är jag inte heller beredd att nu ta ställning till om några principiella ändringar bör företas i de regler som föreskriver skyldighet för myndigheter att tillhandahålla skattemyndigheterna sekretesskyddade uppgifter. Jag tänker här på bestämmelserna i 46 § TL och motsvarande bestämmelser inom andra delar av skatteområdet.

3 Författningsregleringen

Allmänt

Jag har i det föregående dragit upp riktlinjerna för författningsregleringen av uppgiftsutbytet mellan skattemyndigheterna och andra myndigheter. En sådan reglering kräver inte lagform. Det är alltså i och för sig möjligt att ta in de nya bestämmelserna i de regeringsförfattningar som reglerar skattemyn-

digheternas verksamhet på resp. områden.

Enligt min mening är det dock lämpligt att i huvudsak behålla lagformen. De av mig förordade riktlinjerna innebär sålunda att en del föreskrifter faller bort och att endast vissa huvudprinciper för uppgiftsutbytet står kvar. Bestämmelserna om skyldighet att lämna uppgifter till skattemyndigheter i 46 § TL hör också ihop med TL:s övriga bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till ledning för annans taxering. Reglerna bör alltså stå kvar på sin plats i de olika lagarna. Om kompletterande föreskrifter skulle visa sig behövas kan sådana senare tas in i regeringsförfattningar.

Mina förslag till ändringar i skattelagstiftningen i fråga om uppgiftsutbytet avser 46 och 50 §§ TL, 18 kap. 13, 16–21 och 29 §§ FTL, 73 § UBL, 25 § Sjl, 25 § ML, 11 § lagen om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m. och 48 § AGL. Jag behandlar i det följande först ändringarna i TL och därefter i ett gemensamt avsnitt övriga ändringar.

Taxeringslagen

Skyldigheten enligt 46 § för myndigheter att tillhandahålla handlingar för taxeringskontroll bör enligt vad jag tidigare har sagt i princip lämnas oförändrad. Det är dock enligt min mening inte möjligt att i fortsättningen behålla villkoret att handlingar med sekretesskyddade uppgifter får tillhandahållas endast efter framställning av skattechefen. Detta förutsätter nämligen att granskningstjänstemännen genom andra bestämmelser om uppgiftsskyldighet tillägs rätt att på egen hand inhämta sådana uppgifter som behövs för det löpande granskningsarbetet. Sådana bestämmelser finns i bl. a. 37–45 och 51 §§ TL. Den reglering som sålunda finns täcker emellertid inte alla fall där granskningstjänstemännen för det löpande granskningsarbetet bör kunna inhämta sekretesskyddade uppgifter utan medverkan av skattechefen. Jag kan som exempel peka på att granskningstjänstemännen ibland behöver uppgifter om indrivning från kronofogdemyndigheterna och att sådana uppgifter enligt den nya sekretesslagen får ett visst sekretessskydd.

Det bör i sådana och liknande fall vara möjligt för tjänstemännen att vända sig direkt till den andra myndigheten och begära att uppgifterna lämnas ut med stöd av generalklausulen. En sådan ordning stämmer överens med vad som gäller på övriga rättsområden.

Jag föreslår således att 46 § ändras så att granskningstjänstemännen och andra taxeringsfunktionärer får möjlighet att begära handlingar från andra myndigheter med stöd av generalklausulen. De nya bestämmelserna i 46 § reglerar i enlighet härmed bara frågan om skyldighet att lämna sådana handlingar och de tar inte bort möjligheterna att lämna ut handlingarna till granskningstjänstemännen efter en intresseavvägning enligt 14 kap. 3 § sekretesslagen. Det innebär att skyldigheten för myndigheter att efter framställning av skattechefen tillhandahålla handlingar närmast får karaktär

ren av ett komplement för de fall där ett utlämnande bedöms inte kunna ske med stöd av generalklausulen. Bestämmelserna härom har utformats i nära anslutning till nuvarande lydelse. En anpassning har dock skett till den nya sekretesslagen och till bestämmelserna i 38 kap. 8 § rättegångsbalken.

I fråga om 50 § 1 mom. har jag nyss förordat att de bestämmelser som anger i vilken mån tjänstemän och andra funktionärer har rätt att granska självdeklarationer skall utgå. Även bestämmelsen om att sådana handlingar skall tillhandahållas de myndigheter som i och för verksamhet bör erhålla del därav föreslås slopad.

Bestämmelserna ersätts med en föreskrift om att uppgifter i självdeklarationer på begäran skall tillhandahållas de myndigheter som har att utöva taxerings- eller skattekontroll, om det behövs för kontrollverksamheten.

Av vad jag tidigare har sagt har framgått att denna föreskrift givetvis inte innebär att ett utlämnande inte får ske i andra fall. I fråga om uppgiftsutlämnande som faller utanför ramen för den ifrågavarande uppgiftsskyldigheten eller en uppgiftsskyldighet som följer av annan lag eller förordning får generalklausulen tillämpas. Är det därvid i förhållande till uppgiftsskyldigheten fråga om samma typ av uppgifter eller om myndigheter med närliggande verksamhetsområden bör intresseavvägningen normalt utfalla till förmån för ett utlämnande. Det bör vidare framhållas att den omständigheten att det anges i föreskriften att uppgifter skall lämnas på begäran inte får tolkas så att de inte kan lämnas på eget initiativ. Tvärtom bör det i sådana fall i allmänhet vara möjligt att med stöd av generalklausulen lämna ut uppgifter utan föregående begäran. I enlighet med den nya sekretesslagens uppbyggnad tar föreskriften sikte på uppgifterna i handlingarna och inte på själva handlingarna. Jag vill med anledning härav påpeka att det givetvis i många fall är naturligt att uppgifterna i fråga lämnas genom översändande av handlingen eller en kopia av denna.

I fråga om utlämnande av deklarationer för statistisk bearbetning finns f. n. föreskrifter i sjunde stycket av innebörd att sådant utlämnande får ske endast efter medgivande av regeringen. Jag anser att regeringen även i fortsättningen bör förbehållas rätten att pröva utlämnandefrågorna i dessa fall. Jag föreslår dock vissa ändringar av i huvudsak redaktionell art i föreskrifterna.

I övrigt innehåller nuvarande 50 § 1 mom. bestämmelser om vad myndigheterna skall iakttä i fråga om deklarationerna i samband med besvär, delgivning och protokollföring. Bestämmelserna rör således i allt väsentligt administrativa frågor. Regleringen har därför enligt min mening sin naturliga plats i taxeringskungörelsen (1957:513). Jag föreslår alltså att bestämmelserna slopas i TL.

Jag föreslår också vissa ändringar i fråga om 50 § 2–4 mom. Ändringarna är närmast av redaktionell art. Bl. a. föreslås att föreskrifterna i 3 mom. tas in i 1 mom. och att föreskrifterna i 4 mom. förs över till 3 mom.

Övriga lagar.

Regleringen i skattelagstiftningen vid sidan av TL av frågorna om sekretess och uppgiftsutbyte mellan myndigheter bygger till stor del på hänvisningar till bestämmelserna i TL. Jag anser att denna ordning är lämplig även för framtiden och förordar att den så långt möjligt genomförs generellt. Härigenom blir lagstiftningen lättare att överskåda samtidigt som man gör förenklingsvinster.

Vissa av de lagar som är i fråga saknar bestämmelser motsvarande de i 46 § TL. Med hänsyn till vad jag tidigare har sagt om bl. a. det utredningsarbete som pågår finns det enligt min mening inte anledning att nu utvidga tillämpningsområdet för bestämmelserna i fråga.

I enlighet med vad jag nu har sagt bör ändringar vidtas i de berörda lagarna enligt följande.

I FTL tas i 18 kap. 13 § in en hänvisning till bestämmelserna i 46 § TL. Vidare görs i 18 kap. 16 § en hänvisning till 50 § TL. Hänvisningarna ersätter nuvarande bestämmelser i lagrummen och bestämmelserna i 18 kap. 17–21 §§. I fråga om FTL föreslås också att tystnadspliktsbestämmelserna i 18 kap. 29 § slopas av de skäl som jag tidigare har anfört.

Jag föreslår vidare att de nuvarande bestämmelserna i 73 § UBL, 25 § ML, 25 § Sjl, och 11 § lagen (1953:397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m. i huvudsak slopas och så långt möjligt ersätts med rena hänvisningar till 50 § TL. I några fall bör dock de nuvarande bestämmelserna om förvaring och förstöring av deklarationerna vara kvar. I fråga om 48 § AGL behövs inte längre några bestämmelser om utlämnande eftersom uppgifterna inte omfattas av sekretesskyddet i 9 kap. 1–3 §§ sekretesslagen. De nuvarande bestämmelserna härom föreslås därför slopade. I 25 § Sjl finns f. n. en föreskrift om att uppgift får lämnas om sjömans beskattningsbara inkomst, om den på inkomsten erlagda skatten och om den tid inkomsten avser. Enligt förarbetena avses föreskriften gälla också i fråga om utlämnande till enskild. De ifrågavarande uppgifterna torde i regel vara offentliga genom att de ingår i myndighets beslut. Så är emellertid inte alltid fallet när det gäller utländsk sjöman. Detta förhållande har motiverat införandet av föreskriften och jag föreslår att den får stå kvar med vissa redaktionella ändringar. I ML föreslås också vissa ändringar som inte har samband med de frågor som jag tidigare har berört. Ändringarna är rent tekniska och avser 4 och 5 a §§ samt rubriken närmast före 65 §.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom budgetdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i taxeringslagen (1956:623).

2. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152).
3. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272).
4. lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt.
5. lag om ändring i lagen (1979:304) om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt.
6. lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.
7. lag om ändring i lagen (1953:397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.